

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, БЪЛГАРИЯ!

ДУМА

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Неделник

**ЕВДОКИЯ ГЕРГОВА
ЗА ПАТРИОТИЗМА
И УЧИЛИЩЕТО**

Стр. 7

■ ПЕТЪК ■ 3 МАРТ ■ 2023 ГОДИНА/32 ■ БРОЙ 43 (9134)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Стефан ПРОДЕВ

Идва националният празник на България. Отново и отново пред очите ни ще минат сенките на опълченците, на руските синове, на знамената и редутите... Само споменът за самарската светиня и за шипченската урва е достатъчен, за да уважаваме свободата си и да кичим с венци образите на героите.

Няма рид или нива по нашата земя, които да не са скътали в недра си руски и български коси, съсечени от ятагана на отстъпващото робство. Няма и български род, в чиято история да не присъства някоя от легендите за донските казаки и белите генерали, за онези китки, бъклицы и молебени, с които народът ни посрещна братушките.

Сега уморени или омерзени умове се опитват да ни убедят, че всичко е било една френетична заблуда, но светлият спомен е посилен от всичко. Лодката на Драгомиров, промушената гръд на Калитин, топовете на орловци и пътят на Мирски, посочен от Славейков, са неизличими от народната памет. Повече от век те присъстват в българската история и свидетелстват, че надеждата в Дядо Иван не е била измислица.

И най-фанатичните русофоби са безсилни да очернят тази надежда и да превърнат гробището край Шейново в могила на омразата. Камъкът на Балкана, възпят от Вазов, е жив и не дава покой на забравата.

Стр. 6

ЗАПОЧВА КАМПАНИЯТА, 5621 КАНДИДАТИ ЗА ДЕПУТАТИ

Стр. 2

АКЦИЕНТ

ХРАНИТЕ С БЛИЗО 100% НАДЦЕНКА

Доставната цена на кашкавала е 8,04 лв., а на шанда в търговските вериги струва 15,99 лв. Сиренето се доставя за 5,64 лв., а се продава с 93% по-скъпо - 10,79 лв. за килограм.

Стр. 4

БСП чества 145 г. свобода

Социалистите отбелязват Трети март с шествия и тържествени церемонии в цялата страна

На 3 март тази година се навършват 145 години от Освобождението на България. На днешния празничен ден се дава началото и на предизборната кампания за предсрочния вот на 2 април.

Ръководството на БСП, кандидатите за депутати от Стара Загора, Пловдив област и Габрово, много активисти на партията и граждани, начело с лидера на БСП Корнелия Нинова, ще отбележат националния празник на славния връх Шипка, където ще се включат в официалната церемония пред Паметника на Свободата от 11 ч. В тържествата ще участват

и водачите на листи - Георги Гьокв и Драгомир Стойнев. На паметника ще бъдат поднесени венци и цветя в знак на почит към загиналите за свободата на България.

От 10 ч. Градският съвет на БСП-София организира шествие от президентството до паметника на Цар Освободител в столицата. Освен градското ръководство, се очаква в него да се включат и много граждани.

В Пловдив социалистите ще поднесат венци и цветя на паметника на Александър Втори Освободител на хълма на Освободителите.

9-метров трикоълор ще

носят социалистите във Варна на шествието в морската столица, което се очаква да бъде масово посетено от варненци. Ще бъдат положени венци и цветя на паметника на граф Игнатиев, на паметника на украинските воители и на паметника на руските воители, дали живота си за свободата на България.

В Силистра социалистите организират тържествена церемония по поднасяне на венци на паметниците на Стефан Караджа, кап. Георги Мамарчев и граф Лев Толстой.

От 11 ч. в с. Мечка, Русенско, ще се състои тържествена церемония по поднасяне

на венци и цветя на мемориала.

Социалистите в Кюстендил, начело с водача на листата Бойко Клечков, ще се включат в общоградското мероприятие и ще поднесат цветя на паметника на Булаир.

Организациите, членовете и симпатизантите на партията, заедно с всички българи, честват великия ден на нашето Освобождение, което дължим на храбростта и героичността на славната руска армия и нашите опълченци, върху чиято свещена жертвоготовност България възкръсна след 5 века черно османско робство за нов живот и светли бъднини.

В КАДЪР

СНИМКИ БТА

По случай Националния празник 3 март малчугани от детска градина "Лудогорче" в Разград проведоха открит урок по родолюбие. Децата с възрожденски плам рецитираха стихове за Родината и пяха патриотични песни заедно със своите родители

EUR: 1.95583 GBP: 2.20288 USD: 1.84425 CHF: 1.95818

София
МАКСИМАЛНИ
ПРОМЕНЛИВО

6°C

5621 са кандидатите за народни представители

14 партии и 7 коалиции ще се борят за доверието на избирателите, съобщи Росица Матева

Регистрираните кандидати за парламентарните избори на 2 април са 5621, съобщи говорителят на ЦИК Росица Матева. Тя призова участниците във вота да водят позитивна кампания, да спазват добрия тон, разпоредбите на Изборния кодекс и решенията на ЦИК.

До 18 март избирателите, които имат регистриран настоящ адрес и желаят да бъдат включени в списъка за гласуване по настоящ адрес, могат да подадат заявление за това, включително през интернет страницата на ГРАО, напомни Матева. До същата дата хората с трайни увреждания, които не им позволяват да гласуват в изборни помещения, могат да пода-

дат заявление, че желаят да гласуват с подвижна изборителна кутия.

“В състезанието на 2 април останало 14 партии и 7 коалиции, или общо 21 формации. Независимите кандидати са двама”, поясни Росица Матева.

В момента изборителните секции в страната са 11 818, без да се включват подвижните, така че броят им ще расте. В 9366 секции ще има машинно гласуване. Досега са подадени малко над 25 000 заявления за гласуване в чужбина. Има седем регистрирани неправителствени организации с наблюдатели на изборите, подчерта Матева. Срокът за подаване на заявление за гласуване в чужбина е 7

март, на 11 март ЦИК трябва да вземе решение, с което да определи броя на изборителните секции зад граница.

Матева припомни, че ВАС не одобри вписването на резултатите от машинния и хартиения вот да се отбелязва заедно. На 20 февруари ЦИК взе решение в секционните протоколи резултатите от вота на хартия и на машина да се записват сумарно само в една графа. Решението бе обжалвано пред Административен съд София-град. Съдът отмени решението на ЦИК и го обяви като незаконосъобразно в частта, с която се утвърждават образците на изборните книжа. ЦИК не събра необходимото мнозинство, за да обжалва решението, и пропусна срока за

това. Матева обясни, че тепърва ЦИК ще решава как да действа.

При проверка на кандидатите е станало ясно, че двама от тях са се регистрирали в повече от два избирателни района. Трима от номинираните за депутати пък нямали навършени 21 години и кандидатурите им са били заличени.

По-рано Министерството на електронното управление възложи на “Информационно обслужване” АД изграждането на системата за видеонаблюдението в реално време и видеозаснемането след края на изборния ден в секционните изборителни комитетии при преброяването на гласовете и съставянето на протокола на СИК.

Троян събира пари за паметник на Левски

В троянската галерия “Серякова къща” е открита изложба с картини на изгнати художници, които ще бъдат разпродадени на търг, а средствата предоставени за изграждане на паметник на Васил Левски в града.

За целта са необходими около 100 000 лева. Акцията е започнала още през 2019 г. от проф. Георги Чапкънов, но проектът още не е реализиран. От инициативния комитет са направили конкурс и е избран скулптура Борис Борисов.

“Макетът на паметника вече е изработен”, поясни Венелин Ангелов от инициативния ко-

митет и посочи, че в момента тече процедурата по одобряване на проекта в Министерството на културата.

“До момента за паметника са събрани над 40 000 лева. Дарения са направили и от Служба “Пожарна безопасност”. Средства са събрали и училищата в града, малчуганите от центъра за деца с увреждания, пенсионери, някои от които дават цялата си пенсия, както и родолюбци с лични дарения.

“Паметникът на Левски трябва да бъде завършен и открит до рождената дата на Апостола - 18 юли тази година”, поясни Ангелов.

Отстраниха кметицата на столичния район „Красно село“

Общинската изборителна комисия в София отстрани от поста кметицата на столичния район “Красно село” Росина Станиславова.

Преди дни Върховният административен съд осъди окончателно за конфликт на интереси Станиславова. Според закона правомощията ѝ като районен кмет трябва да бъдат прекратени, а Столичният общински съвет да избере на нейно място някой от заместниците ѝ, който да ръководи района до местните избори през есента.

Станиславова е уволнена заради сключен договор по европроект, свързан със социалния патронаж, между нея като ръководител и дъщеря ѝ. Наложена ѝ бе глоба 5000 лв., което е минималният размер от предвидените в закона санкции.

Решението на ОИК подлежи на оспорване в 7-дневен срок.

Недоволство срещу закриването на полицейския участък в ямболското с. Лесово

Жителите на пет погранични села в община Елхово са против закриването на полицейския участък в село Лесово. Те заплашват с гражданско неподчинение и блокада на международния път към Граничен пункт-Лесово. Не бива да се допуска крайграничното село да остане без РПУ, категоричен е кметът на Лесово Ди-

митър Бившев. Мигрантският натист е силен, в селото живеят много възрастни хора и има реална опасност от увеличаване на битовата престъпност, подчерта той.

Около 1500 души живеят в селата в района на участъка. През него преминава и пътят за граничния пункт. Кметът на село Гранитово Христо Гечев

подчерта, че искат полицията да остане, за да са спокойни, че има кой да ги защити от кражби и от мигранти.

Областният управител Георги Чалъков посочи, че все още няма официално предложение за оптимизиране на структурата. “Това предложение ще бъде част от оптимизацията, но в крайна сметка решението дали ще има

участък в Лесово или не е на МВР. Моята лична позиция е, че трябва да има полицейско присъствие във всички малки населени места”, поясни той.

По-късно служебният вътрешен министър Иван Демерджиев заяви, че РПУ-Лесово няма да бъде закрито. Жителите на селото обаче остават в готовност за протестни действия.

СНИМКА БТА

В Панорама “Плевенска епопея 1877 г.” е открита изложба с творби, изпратени за участие в националния конкурс за детска рисунка “Освобождението”. Той се провежда за 25-и път, като през тази година са получени 800 творби на млади художници от 56 града от цялата страна

БОРИСЛАВ ГУЦАНОВ:

Народ без история е като дърво без корен

“БСП-Варна ще отбележи националния празник 3 март, защото народ без история, е като дърво без корен”, написа водачът на листата на “БСП за България” Борислав Гуцанов в профила си във Фейсбук.

“Защо община Варна зачеркна от календара си Националния празник на България? Защо един кмет с руски корени се отрече от приноса на предците си за нашата свобода? В името на какво България се отрича от историята си, за да бъде за пореден път сложена на масата на чуждите апетити?”, възмути се Гуцанов.

Той е категоричен, че фактите в историята не подлежат на промяна, не можеш да ги изтриеш.

“Те са памет, коя-

то придава смисъла на днешния ден. Да абдикираме от историята си означава да отрежем корените на едно 1300-годишно дърво. Кои сме ние пред приноса и саможертвите на нашите предци, за да си позволим подобно незачитане на тяхната памет? С какво ние сме допринесли за славата и величието на този народ, когото наричаме свой?”, попита Гуцанов.

По думите му България съществува от толкова векове, за колкото Америка само може да мечтае да я има в бъдеще.

“България е една от най-старите цивилизации в Европа. Ще загърбим ли тази гордост в името на чужди интереси?”, пише още Борислав Гуцанов в своя пост.

В навечерието на 3 март в Раднево, област Стара Загора, беше представена презентация на филма “Паметници на Руско-турската война в България”. На събитието присъства руският посланик у нас Елеонора Митрофанова, което бе организирано със съдействието на Стойна Ангелова, председател на организацията на БАС в Раднево

ИРЕНА АНАСТАСОВА:

НПО прокарават джендър идеологията в училищата

Държавата трябва да се намеси и да спре безумния скок на цените, призова водачът на листата на БСП в Ловеч

“Чрез НПО-тата непрекъснато се правят опити да се прокара джендър идеологията в училищата е детски градини. Трябва да се обясни на обществото защо толкова се застъпва темата и защо БСП иска референдум”, заяви водачът на листата на “БСП за България” Ирена Анастасова по БСТВ.

“Още не е започнала предизборната кампания, а вече се правят внушения как отново няма да има редовно правителство. На всички е ясно, че това безвремие в политиката и отвращението от многото гласуване, трябва да имат край. Няма как служебното правителство да свърши работата на редовно правителство и Народно събрание”, подчерта Анастасова.

“В своята кампания БСП ще заложи на проблемите в социалната сфера. Всички

действия, които сме предприели и като парламентарна група, са били в защита на хората, решаване на проблемите на всички, но най-вече на уязвимите, младите семейства и децата”, обясни тя. Анастасова даде пример с постиженията на партията в 48-ия парламент: минималната работна заплата да е 50% от средната, безплатните учебници за всички ученици, еднократна помощ от 300 лв. за всички до 4-ти клас.

“Ще работим тази помощ да стане 350 лв. и да бъде поне до 7-и клас”, заяви Анастасова. Тя посочи и нещата, за които БСП ще продължава да се бори:

“Младите до 26 г. да бъдат освободени от данъци, да има еднократна помощ при раждане на първо, второ и трето дете, както и да подкрепим

Влади Въргала влиза в ИК

Популярният актьор и режисьор Влади Въргала, известен със силните си граждански позиции, влиза в Инициативния комитет за провеждането на референдум срещу влизането на джендър идеологията в българските училища. Той е поредното знаково име, което заявява категоричната си подкрепа към инициативата на БСП в защита на децата и българското семейство. Своята гражданска подкрепа за провеждането на референдум заяви и бригаден генерал Стефан Стефанов, бивш заместник-директор на военното разузнаване и председател на столичната организация на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, както и контраадмирал Петър Странчевски. Всички обществени авторитети, включили се в Инициативния комитет, влизат в него по собствено желание и в лично качество в подкрепа на общата кауза за защита на българските деца и семейство. Комитетът остава отворен за нови членове.

майките-студентки за втората година. Ще искаме и ново преизчисляване на пенсиите, което да е за всички пенсионери”, обобщи Анастасова.

По повод предложението на БСП за налагане на таван на цените на основни хранителни продукти, тя уточни, че става въпрос за стоки, които са необходими ежедневно за оцеляването.

“Когато виждаш как цените скачат с 30-50% за половин година, пределно ясна е, че говорим за спекула. Няма как да се откажем от участието на държавата във всички сфери, защото държавата е тази, която и в този момент може да се намеси и да спре този безумен скок на цените”, категорична е Анастасова и добави, че “шом тази мярка може да се случи в редица европейски страни, но не и в България”.

Борис Цветков се среща с приятелите на Русия в Перник

Водачът на листата на “БСП за България” в Перник Борис Цветков се среща с приятелите на Русия от клуб “Встреча” в града. Той представи основните ангажменти към хората в предизборната платформа на БСП и своите виждания по актуални политически въпроси.

“БСП продължава да работи с грижа за обикновените хора, децата, роди-

телните, семействата. Вече осигурихме безплатните детски градини, колкото и да беше трудно това в сложната коалиция. Постигнахме безплатни учебници до 12-и клас, помощи за децата, увеличаване на минималната заплата, пенсиите, майчинството. За съжаление много от предложенията ни не срещнаха достатъчно подкрепа, за да се случат веднага, защото в парламента имаше

мнозинство, което подкрепя финансирането на въоръжение, но твърдеше, че няма достатъчно средства за увеличаване доходите на семействата”, заяви Борис Цветков.

Водачът на листата на БСП в Перник посочи, че социалистическата партия е гарантът, който защитава интересите на обикновените хора и ще продължи да настоява за актуализация

и увеличаване на пенсиите, което да компенсира инфлацията и изсяждането на доходите.

По време на срещата с приятелите на Русия Цветков изрази нуждата Перник да избере народни представители, които, освен достойно да защитават социалните права и интереси на перничани, да уважават европейската, българската и пернишката история.

Търговските вериги ни дерат с близо 100% надценка

Откриха стотици нарушения и нелоялни търговски практики при формирането на цените на храните

Служебната власт вчера даде заявка да се изсветли всички скрити такси, които търговците начисляват в цената - като такса бонус оборот, логистика, маркетинг, позициониране на регал. "Това се начислява с обратни фактури и от тях губи производителят, но търговецът печели, а таксите се плащат от потребителите", поясни земеделският министър Явор Гечев при представянето на доклада за резултатите от проверките за цените на храните у нас.

Тези такси достигат до 20%. Маржът при търговците пък стигат и до над 90 на сто. Например, кашкавал по БДС 400 гр е с доставна цена 8,04 лв., но на щанда е 15,99 лв. Това е 94% надценка. При сиренето - 5,64 лв. е доставната цена, а на щанда е 10,79 лв., т.е. 93% надценка.

"Масово се използват нелоялни нелоялни търговски практики, които пораждат съмнения за и за необосновано високи печалби. Ние не искаме да водим война с търговските вериги", заяви вицепремиерът Христо

Алексиев. Той уточни, че правителството няма намерение да се намесват в пазара на храните.

"Единственото, което искаме да направим, е да защитим интересите на потребителите, на уязвимите групи и да се уверим, че не се генерират свръхпечалби на гърба на населението", коментира още Алексиев и допълни, че резултатите от проверките са притеснителни.

Според представения вчера доклад Комисията за защита на потребителите е открила 452 нарушения при 471 проверки на ценообразуването при храните в търговската мрежа. НАП са извършили 340 проверки и са съставили 71 акта за нарушение.

"32 пък са нарушенията, констатирано от БАБХ, при 333 проверки. Нелоялните търговски практики, упражнявани от търговците с пазарен дял над 50-60%, повличат целия пазар след себе си и така цените се завишават изкуствено", заяви от своя страна Стоил Алипиев, председател на Комисията за защита на потребителите.

Той обясни, че установяването на нелоялни търговски практики е много важно, защото те са предпоставката за изкуствено завишаване на цени. Алипиев даде няколко примера за нелоялна търговски практики. Според тях търговецът представя невярна информация в етикетите на стоката и се оказва, че когато отидете до касата, цената на стоката е по-висока от тази, на етикета.

"Освен това клиентите стават жертва на подвеждаща информация за теглото на стоката. Продукти, които се продават за

българско производство се оказва, че са внос от други страни", поясни Алипиев.

"Потребителската кошница у нас е по-евтина с около 30% от средната за ЕС. Българинът, полякът и румънецът купуват най-евтината храна", оправда се Николай Вълков, председател на Сдружението за модерна търговия, в което членуват хипермаркетите.

Той посочи, че една от причините някои стоки да струват по-малко в други страни е, че там за храните се прилага по-ни-

сък ДДС.

"Винаги ще има отделни стоки, които към даден момент в различни държави могат да бъдат намерени на по-ниски цени. Това не означава, че потребителската кошница у нас е по-скъпа", коментира Вълков и допълни, че има и други фактори за цените. Например, ако италианското сирене в България е с левче по-скъпо отколкото за богатите швейцарци, това може да е заради факта, че Швейцария е съседна на страната производител, а ние сме по-далече.

Цените на цигарите тръгват нагоре

Цените на цигарите и тютюневите изделия ще се повишат с между 20 и 40 стотинки. Причината е, че от 1 март влиза в сила четиригодишен акцизен календар за цигарите и останалите тютюневите изделия, който парламентът прие. С 20 стотинки ще се вдигне цената на най-масовите цигари, които струват сега 5-5,20 лева за кутия. Според приетия акцизен календар се предвижда специфичният налог за цигарите да е 117,5 лв. за 1000 къса от 1 март 2023 г.; 126 лв. за 1000 къса от 1 януари 2024 г.; 134,5 лв. за 1000 къса от

1 януари 2025 г. и 143 лв. за 1000 къса от 1 януари 2026 г.

За пропорционалния акциз депутатите решиха ставка от 23,5 на сто от продажната цена от 1 март 2023 г.; 22 на сто от 1 януари 2024 г.; 20,5 на сто от 1 януари 2025 г. и 19 на сто от 1 януари 2026 г.

Размерът на акциза на цигарите не трябва да е по-малък от 185,50 лв. на 1000 къса от 1 март 2023 г.; 194 лв. на 1000 къса от 1 януари 2024 г.; 202,50 лв. на 1000 къса от 1 януари 2025 г. и 211 лв. на 1000 къса от 1 януари 2026 г., предвижда още акцизният календар.

Лятната почивка поскъпва с до 30 %

Почивката на море драстично поскъпва за предстоящия летен сезон. Това показват офертите за ранни резервации за курортите в България, Гърция и Турция. Заради по-високите разходи за хотелските пакети са

средно с 19% по-скъпи, а за някои дестинации ръстът в цените е над 30%, съобщава Nova.

Със затоплянето на времето резервациите за лятна почивка в агенциите растат. По всичко обаче личи, че морето това лято

ще излиза доста по-солено, показва анализ на онлайн платформата. Сайтът сравнява средните цени на едноседмична почивка в шест популярни дестинации - Испания, Гърция, Португалия, Италия, Турция и Кипър. Три месеца

преди старта на активния сезон, туроператори и хотелиери вече обявиха отстъпки за ранни записвания. От 10 до 35% поевтино излиза лятната ваканция, ако резервираме до края на март, показват офертите в момента.

Забраната на колите на бензин и дизел може да бъде блокирана

Германия и Италия може да се противопоставят на вече взетото решение да се забрани производството на бензиновите и дизелови коли от 2035 г. в страните от ЕС. Държавите искат изключение за автомобили с вътрешно горене, използващи синтетични горива, които според тях са неутрални по отношение на въглеродните емисии. Гласуването на Европейския съюз през 2022 г. за забрана на продажбите на превозни средства, генериращи емисии през 2035 г. може да бъде отложено в последния момент, след като Германия и Италия заплашиха да блокират плана. И двете страни искат квоти за превозни средства, които използват синтетични горива, които са неутрални по отношение на климата.

Полша и Унгария също се противопоставят на съществуващия план, който изисква производителите да продават само автомобили с нулеви емисии в Европа от средата на следващото десетилетие. Този план трябва да бъде подписан от Европейския съвет следващата седмица, като се очакваше да мине без проблеми, като се има предвид, че държавите членки на ЕС вече бяха гласували временно да подкрепят предложението миналата година, а Европейският парламент официално го одобри миналия месец. Но Германия заяви, че не може да одобри плана, освен ако Брюксел не направи отстъпка за синтетичните горива.

Нови правила за личен фалит

Нов вариант на законопроекта за личния фалит бе пуснат за обществено обсъждане. Документът бе преработен, след като в първоначалния си вариант беше разкритикуван от адвокати, Асоциацията на банки и потребителски организации.

В производството по несъстоятелност ще имат право да участват всички кредитори на длъжника. Освен че се образува по искане на длъжника, то ще се движи и от желанието на длъжника и кредиторите да постигнат съгласие по плащанията, пише в законопроекта.

Преди да се пристъпи към осребряване на имуществото на длъжника, в производството по несъстоятелност трябва да бъдат разгледани всички възможности за доброволно изпълнение на задълже-

нията, включително чрез предлагане и утвърждаване на план за погасяване, както и чрез постигане на извънсъдебно споразумение между длъжника и кредиторите.

Като неплатежоспособен законът определя физическо лице, което не е в състояние да изпълни едно или повече изискуеми парични задължения на обща стойност над 10 минимални работни заплати, за период от повече от 6 месеца. Той предвижда определени гаранции за осигуряване на жизнените потребности на длъжника в производството. Имуществото на длъжника, което му е необходимо за поддръжката на минимален жизнен стандарт, не се включва в масата на несъстоятелността и срещу него кредиторите не може да имат претенции.

СНИМКИ БТА

Последните две седмици Обединеното кралство страда от недостиг на пресни зеленчуци. Липсата на домати властите обясняват с лошото време в Испания и Северна Африка. Но тъй като в другите европейски страни има зеленчуци, някои хора се съмняват, че причината за недостига е в Брекзит

Гърция протестира след влаковата трагедия

Синдикатите обвиняват властите в занемаряване на железопътната мрежа

Всички влакове по маршрутите на основната гръцка железопътна компания "Хеленик трейн" не се движеха вчера заради 24-часова стачка на жп служителите, към която се присъединиха и две от линиите на столичното метро. Повод е катастрофата между два влака във вторник вечерта, при която по последни данни загинаха 46 души. Броят им може да се увеличи, защото не е известна съдбата на 19 души.

Според гръцките железничари трагедията е породена от лошото състояние на железопътната мрежа.

"Непрекъснатите ни ис-

кания за назначаване на постоянен персонал, по-добро обучение, но преди всичко за въвеждането на съвременни технологии за безопасност бяха постоянно хвърляни в кошчето за боклук", се казва в позиция на жп синдиката. Синдикалистът Василис Завоянис каза за "Катимерини", че основният проблем на жп линията Атина-Солун е, че не работят сигнализацията и дистанционното управление, а всичко е оставено на човешкия фактор. "Влаковете работят по същия начин, както преди 30 години. За да ви го кажа образно, това е все

едно имаме дупка пред дома си. Знаем къде е и винаги я избягваме, но в някакъв момент падаме в нея. Това стана и в този случай."

Транспортният министър Костас Караманлис подаде оставка в сряда. Той заяви, че преди 3,5 години правителството е заварило железопътния транспорт в състояние, което не подобава на XXI век, и за съжаление положените усилия в този период не са били достатъчни, за да предотвратят подобен инцидент.

Образувано е наказателно производство срещу началника на гарата в град

Лариса, който е признал вината си: "Допуснах грешка, насочвайки пътническия влак по линията, по която се движеше товарният", цитира го в "Катимерини".

Хиляда души протестираха пред сградата на "Хеленик трейн" в Атина. Стигна се до сблъсъци с полицията, която използва сълзотворен газ и шокови гранати. Демонстрантите счупиха няколко прозореца, след което се насочиха към централния площад "Синтагма", където пак имаше сблъсъци с полицията. Подобни протести се проведоха и в Солун.

Украински диверсанти похитиха руснаци

Украински диверсанти са убили хора и са взели заложници в две села на Брянска област, съобщиха ТАСС. Нападнатите села са Любечани и Сушани, които са на разстояние 15 км по права линия. Сушани е атакувано и с дрон. По първоначални данни при диверсията е убит местен жител и е ранено 10-годишно дете. Президентът Владимир Путин окачестви деянието като терористичен акт. Росгвардия вече води боеве срещу диверсантите.

Лидерите на ЕС не искат прекратяване на огъня в Украйна, заяви високопоставеният дипломат в унгарското МВНР Тамаш Менцер по Радио Кошут. По думите му Унгария предложи призив за прекратяване на огъня и мирни преговори, но лидерите на ЕС са отхвърлили това. "Те ясно показаха, че прекратяването на огъня е червена линия, това е неприемливо за тях, защото войната трябва да продължи", каза Менцер.

Междувременно заради разногласия външните министри на Г-20 не съгласуваха обща позиция по украинския конфликт на срещата в Делхи.

Ново обвинение срещу Хашим Тачи

Прокуратурата на Специализирания съд в Хага публикува нова версия на обвинението срещу някогашния политически лидер на Армията за освобождение на Косово (АОК) и бивш президент на Косово Хашим Тачи, както и срещу още трима негови сътрудници, предаде Танюг.

В новата версия на обвинителния акт се посочват имената на над 100 лица, които са били убити или чиито тела никога не са били намерени. Жертвите - сърби и албанци, са убити на няколко места в Северно Косово и в Северна Албания. Четиримата лидери на АОК носят индивидуална отговорност за убийствата. Освен Тачи, това са още бившите командири Реджеп Селими, Кадри Весели и Якуп Красничи. Съдебният процес срещу тях за военни престъпления и престъпления срещу човечеството ще започне на 3 април. Прокуратурата е осигурила над 300 свидетели.

Хашим Тачи беше премиер и президент на Косово, Кадри Весели - министър на разузнаването, Реджеп Селими - министър на вътрешните работи, а Якуп Красничи - говорител на правителството.

НАКРАТКО

Чехия разби банда за трафик на хора

Чешката полиция разби международна банда за трафик на хора и арестува петима при операции в Прага, Бърно и Млада Болеслав. Бандата транспортирала мигранти без документи през Унгария, Словакия и Чехия към Германия и други страни в Западна Европа.

Лавров и Блинкен общуваха „в крачка“

Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен поиска контакт със Сергей Лавров, съобщиха говорителката на руското МВНР Мария Захарова, цитирана от ТАСС. Нямаше преговори или срещи, Лавров комуникира с Блинкен "в крачка", уточни тя.

Русия разработва нова ядрена защита от САЩ

Русия разработва нов вид военни операции, които не изключват използване на ядрени оръжия за защита от агресия на САЩ. Това заяви първият зам.-командващ руските ракетни войски със стратегическо предназначение ген.-лейт. Игор Фазлетдинов в сп. "Военна мисъл". Експертът не изключва мигновен ядрен удар срещу Русия, който да унищожи 70% от стратегическите ѝ ядрени сили.

Испанската премиерша съди тв водеща

48-годишната съпруга на испанския премиер Педро Санчес съди водеща на тв предаване и директора му заради изказване, че е транссексуална и участва в международна мрежа за трафик на наркотици. Мария Фернандес настоява за публично извинение и опровержение на неверните факти и за парично обезщетение от 100 000 евро.

Пожар на ферибот в Мраморно море

30 пътници пострадаха при пожар на частен ферибот в Мраморно море. Огънят е започнал в миниван, след което е обхванал много коли. Фериботът е стигнал до пристанището Джейтпорт, където пламъците били угасени.

Милиони аржентинци останаха без ток

Милиони аржентинци останаха без ток за два часа заради пожар близо до високоволтови линии на 60 км от Буенос Айрес, предадоха агенциите. Аржентина е измъчвана от гореща вълна, довела до ръст на потреблението на ток заради климатичи.

Во Ван Тхънг полага клетва като 12-ият президент на Виетнам, след като бе избран с почти пълно единодушие от парламента на страната. 52-годишният Тхънг сменя Нгуен Суан Фук, принуден да подаде оставка през януари в резултат на мащабната антикорупционна кампания в страната

1878 - РУСИЯ И ОСМАНСКАТА ИМПЕРИЯ ПОДПИСВАТ прелиминарния (предварителен) Санстефански мирен договор, с който се слага край на войната и де факто се създава Третата българска държава. Документът е подписан от граф Николай Игнатиев и Александър Нелидов - от руска страна, и от външния министър Савфет Мехмед паша и посланика в Германия Садулах бей - от страна на Османската империя. Национален празник на България.

1909 - РОДЕН Е ГЕОРГИ ВЕСЕЛИНОВ, ДЕТСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1978 Г.). Първите си стихове на социална тематика печата в списание "Жътварка". През 1937 г. излиза първите му стихове за деца в детското вестниче "Барабанче". Две години по-късно под името Георги Владимиров издава първата си книга за деца "Чудният скитник". Съставител е на първото букварче за хиляди български деца, в периода 1977-1983 г.

1923 - ИЗЛИЗА ПЪРВИЯТ БРОЙ НА СПИСАНИЕ "ТАЙМ". "Тайм" е седмично новинарско списание, подобно на "Нюзуик" и "Ю Ес Нюз енд Уърлд Рипорт", издавано в Ню Йорк, САЩ.

1992 - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ОБЯВЯВА НЕЗАВИСИМОСТ от Югославия. Според Дейтънското споразумение става протекторат на международната общност, който се администрира от Върховен представител, избран от Европейския парламент. Страната е децентрализирана и в административен план е разделена на две части и един окръг: Федерация Босна и Херцеговина и Република Сръбска и окръг Бръчко. Самите Босна и Херцеговина са историко-географски райони, които днес нямат политически статут.

2006 - УМИРА ГЕНКО ГЕНКОВ, ХУДОЖНИК (РОДЕН 1923 Г.). През 1948 г. завършва Художествената академия в София при проф. Дечко Узунов. Първата му самостоятелна изложба е през 1965 г., а през 1973 г. е организирана ретроспективна изложба по случай 50-годишнината му. От 1972 г. е носител на орден "Кирил и Методий" III степен. Предпоследната му самостоятелна изложба е през 1993 г., а последната - през 2006 г.

От стр. 1

Там горе, сред неговите пирамиди и бастии, България и Русия са се сплели във вечна прегръдка. И в тази прегръдка няма нищо обидно. Тя е символът на едно време, което ни извиси до небето, за да ни има.

Всичко, което се случи по-късно - от губернаторските интриги до губернските идеи, - е безсилно да намали сиянието на подвига. Историята лъкатуши както си иска, но свободата остава. Н и т о политическите интриги, нито имперските интереси са в състояние да погубят онова, което героите сътвориха. И днес Плевен е мавзолей на братската слава, и днес Орлово гнездо е голгота на българското спасение. Тук никой

нищо не може да отрече или да отхвърли.

Ето защо безсмислен е всеки опит да се търси нещо тъмно в спомена и да се рови с мръсни ръце в чистите му кости.

Обидно е, че "Опълченците на Шипка" - един от шедеврите в нашата поезия, е изгонен от българските учебници. И още по-обидно е, че десетки свети паметници са поругани от нечестиви потомци. Това са мрачните следи на страсти, които позорят собственото ни величие. Но какво да се прави. Така е винаги, когато политическата злоба вземе връх над справедливостта. Тази злоба е готова да ни прати и в джендема, за да постигне скверната си цел. А целта е повече от ясна. Тя търси сърцето на

България, за да го откъсне за кой ли път от "заветния хълм". От онези легендарни Термопили, сред чиято трева руският щик и българският камък продължават и до днес да викат своето общо "ура".

За щастие, нашият народ, въпреки завоите на времето никога не се е поддавал на русофобски настроения. Дори и днес, когато Русия изживява трагични дни, братското му чувство към нея е живо. Не защото очаква отново спасението си от Изток, а защото знае, че страстицата им са твърде различна и дълбоката връзка е нарушена, но това не намалява силата на спомените. Общата вяра, близките езици, културното родство и традиционните пазари са само част от голямото притегляне, което не е лишено от бъдеще.

Сигурно ще дойде ден, когато Русия и България отново ще се срещнат в името на общата полза. И това ще бъде среща в един друг свят, под общия

покрив на демокрацията, заедно с цяла Европа - такава, каквато я искаме да бъде. Тогава не ще и съмнение, че Националният празник на България ще събуди не само забравени чувства, но и ще роди нови полезни контакти. Защото в този празник Русия може да участва не само като спомен, но и като партньор в новата европейска политика на България.

Трети март е големият ден на родината. Ден на свободата ѝ. Той не само срути робския ярем, но и възроди българската държавност. От него тръгва най-новата българска история, която въпреки своите противоречия е един летопис на големите дела и национално съзряване. Ето защо нека славим неговите герои и неговото знаме.

Не всички народи имат такъв велик ден в своята история. Такъв братски ден. Очакван 500 години, пътят му бе титаничен - от Свищов до Шипка и от Шипка до Сан Стефано. Покрит с цветя и гробове. Път на надеждата и вярата. И на онова вглеждане в бъдещето, което никога няма да помръкне.

ДУМА,
2 март 1995 г.

ЕВДОКИЯ ГЕРГОВА е директор на столичното 93 СУ "Александър Теодоров-Балан" от лятото на 2016 г. Обича да казва, че е успяла да осъществи детската си мечта да работи с деца. Работи в образователната система от 2001 г. Започва като учител по история и цивилизация, а през 2009 г. е назначена за помощник-директор.

ЕВДОКИЯ ГЕРГОВА:

Трети март олицетворява стремежа на народа ни към свобода и единение

От преподавателите в училище и родителите зависи да възпитаваме децата си в дух на патриотизъм и почит към всички, загинали за нашата свобода, казва учителят по история и директор на столичното 93-то училище

Интервю на
Боян БОЙЧЕВ

■ Г-жо Гергова, днес е националният ни празник 3 март. Какво е за Вас той? С какви чувства го посрещате?

- За мен този празник е символ на свободата на българите. Винаги го посрещам с гордост от подвига на нашите предци, които са я извоювали.

■ Напоследък се прокрадват предложения друга дата да бъде обявена за национален празник. Как се отнасяте към това? Защо забравяме своите освободители?

- Чуват се мнения, че Санстефанският мирен договор е между Русия и Османската империя и нас не ни засяга, едва ли не. Не съм съгласна, че трябва да се промени датата на националният празник, защото този договор дава оправдание на всички надежди на българите. Тази дата олицетворява стремежа на целия народ към свобода и единение след Освобождението. Не мисля, че забравяме кой ни е помогнал да се освободим. Смятам, че се насажда едно отричане поради политическата ситуация.

■ Какво е мнението Ви за яростната русофобия, която се втъпява на обществото, за отричането на всичко руско?

- Мнението ми е негативно. Ужасно е да отричаш постиженията на един народ - култура, наука, спорт. Всички народи, както и всеки човек, в историята си имат постъпки, с които не се гордеят, но имат и велики моменти. Твърде крайно е да очерняш един народ, защото не ти харесва нещо в историята или политиката му.

На стр. 8

Трети март Олицетворява...

От стр. 7

■ Вие лично като учител по история как разговаряте с децата по темите за Трети март и Освобождението?

- Опитвам се да им обясня какъв огромен подвиг е делото на нашите предци. Разказвам им как са се лишавали от малкото, което имат - спокойствие, имущество и дори живота си, в името на свободата. Разказвам им за Русия и ролята ѝ в нашето освобождение.

Разбира се, че тази огромна империя е имала свои интереси на Балканите, но в случая те съвпадат с българските интереси. Всъщност всяка държава преследва интересите си. Но не може да отрече очевидното - Русия ни помогна да достигнем свободата.

■ Как съвременните деца възприемат тези дати и събития?

- Голяма част от децата са подвластни на повсеместното обществено говорене. Но смятам, че точно това е нашата роля в училище. Виждам как историята им дава информация, която в публичното пространство се премълчава или изопачава. В часовете учениците сами достигат до някои изводи. От нас, учителите, и от родителите зависи да възпитаваме децата си в дух на патриотизъм и почит към всички, загинали за нашата свобода. Голямата част от децата, с които общувам, са истински патриоти и това ме изпълва с гордост.

■ Вашето отношение към преписването на историята, на което сме свидетели в последно време? Разкриват ли учебниците историческата истина или са подвластни на политическата конюнктура на времето?

- Историята е наука, която, за съжаление, е подвластна на политиката. Много е жалко, защото всеки манипулира историята ни, както му е угодно.

Съвременните учебници са по-скоро подвластни на политическата конюнктура. Това не е най-добрият вариант, защото езикът и историята ни са това, което ни запазва като народ. Не трябва да допускаме никой да ги омаловажава или поругава. А най-жалко е, когато го правят наши политици или учени.

■ Как ще коментирате гледната точка на някои историци за турското робство, които го определят като "присъствие" и дори "мирно съжителство"? Наистина ли добре сме си живеели по това време? Дори и Баташкото клане бе отречено...

- За мен това е несериозно. Българската държава е унищожена. Векове тя не съществува. Един от големите подвизи на българите е този, че се съхраняват като народ в тази враждебна среда, съхраняват българщината, езика, традициите. В никакъв случай не е било "присъствие" и още по-малко - "мирно съжителство". На българите им се налага да съжителстват с други народи в Османската империя, но не е никак мирно.

Нека погледнем фолклора ни. В колко песни и легенди е разказано за издевателствата. Какво би казал Балканджи Йово за "мирното съжителство"? Защо отричаме вековната си памет, съхранена във фолклора ни? А относно Батак - нека си припомним репортажите на Джанюариъс Макгахан. Човек не може да измисли такова кошунство, ако не го е видял, ако не го е помирил, не го е почувствал. Когато ги четем в клас, децата плачат. Как може да отречеши това?

■ Защо се опитват да принизяват националните ни герои като Левски, Ботев и всички възрожденци? Кому е потребно това?

- Последните години на нас ни се внушава, че сме малка, бедна и безгласна държавица. Нито сме малки, нито сме

СНИМКИ ЛИЧЕН АРХИВ

Евдокия Гергова с наградата на СБУ "Директор на годината - 2022"

бедни. А гласът ни ще се чуе, ако всички заедно го поискаме. Когато подценяваш някого дълго време, той започва да го вярва, приема го и тогава най-лесно можеш да го унищожеш. Затова омаловажават всички важни за нас герои. Искат да ни ги отнемат, защото те са нашите бойни знамена. Само те ни напомнят кои сме. Напомнят ни, че в нашите вени тече кръвта на велик народ. Народ, който е побеждавал империи. Народ, който има хилядолетна история, култура, език и традиции. Затова е важно да ги съхраним и предадем на идните поколения.

■ Трябва ли да бъдат идеализирани националните герои?

- Нашите герои са хора, а всеки човек греша. Но дори и когато са грешили, не са се отказвали от идеологията си. Търсели са пътища към свободата. Не мисля, че трябва да ги идеализираме, поне не с онзи божествен смисъл. Техните малки грехове ще ги доближат до нас, ще ни дадат надежда в нашите борби, че и ние можем да бъдем като тях и да се преборим с всичко, със ситуацията в страната ни, а защо не и извън нея.

■ Познават ли днешните деца нашите възрожденци и тяхното дело? Възприемат ли техните идеали, споделят ли ги?

- Съвременните деца познават възрожденците и делата им от часовете по история. За съжаление, много малко са подрастващите, които споделят възрожденските идеали. Днес сред обществото се шири една меркантилност, която засяга и младото поколение. Хубавото е, че има изключения и има будни деца, които се вълнуват от историята на българския народ. Но патриотичното възпитание трябва да започва вкъщи, от родителите, както и да бъде много по-мощно застъпено.

■ Каква е ролята на семейството в това отношение? Родителите възпитават ли децата си в патриотизъм, в любов към България и всичко българско?

- Една част от родителите не се вълнуват от тези неща. Вменява ни се, че сме бедни и нещастни, което обосновава изчезването ни като народ. Разбира се, има много семейства, които възпи-

тават децата си в любов към Родината. Те са на Шипка, обикалят паметници, музеи, разказват родовите си истории, разказват за Левски, за Ботев, за героите на родните си места.

■ Сякаш обаче националните ни идеали, ценности и интереси отстъпват на заден план пред новите т.нар. европейски ценности? Докъде и докога?

- Не мисля, че е така. Нашите национални ценности са вековно дърво с твърде дълбоки корени, за да ги изкорени някой. Имам вяра в народната мъдрост, която носим и на която се опираме в критичен момент. Вменяват ни "европейски ценности", но те са далечни на нашия манталитет. Тези, които ни убеждават, че щом сме против тези ценности, сме изостанали и закостенели, са срам за народа ни, още повече, че голяма част от тези ценности са част от нашите.

■ Все по нагло джандър идеологията навлиза в нашето общество, което е в разрез с нашите православни български традиции и морал. Как ще коментирате този факт?

- Тези православни български традиции и морал са ни спасявали като народ многократно.

■ Как да съхраним българското? Достойни наследници ли сме на нашите възрожденци?

- Трябва да се стремим да съхраним българското във всеки аспект на живота ни - всекидневие, празници, изкуства, култура, традиции. Не сме достойни наследници на възрожденците ни. Твърде самодоволни и егоцентрични сме. Всеки се е вгълбил в собствените си битовизми и проблеми, пропускаме истински важните неща - род, Родина, свобода, а за възрожденците те са били най-важни.

■ Имаме ли нужда от национален идеал? И какъв е той според Вас?

- Разбира се, че имаме нужда от национален идеал. Имаме нужда от идеал, който да ни накара да забравим всичките ни различия, да ни обедини и направи по-силни и истински живи.

■ Вашата молитва за България?
- Бог да пази България!

ОТ РЕДАКТОРА

Скъпи читателю!

В този брой на приложението за литература, изкуство и култура сме подбрали стихотворения от съвременни български поети, посветени на Освобождението.

Приятно четене.

Александър МИХАЙЛОВ

Гурко минава
Балкана

Крачат войник до войника.
Зимата песен подхвана.
Вятър препуца и вика:
Гурко минава Балкана!
Гонят казашки дружини
върх и хайдушка поляна.
Път му сторете, лавини!
Гурко минава Балкана.
Люшкай, родино честита,
удряй размирна камбана!
Вдигай се, ноц мразовита!
Гурко минава Балкана.
Кремъци, дайте му сили
в бой да строши ятагана!
С конници хилядокрили
Гурко минава Балкана.
Съмва. Ледът се пропука.
Грейва зорница мечтана.
Дъжд по прозорци зачука:
Гурко премина Балкана!

Матей ШОПКИН

Поетическа вечер

Аз четох свои стихове в Москва.
Под ясните съзвездия на Кремъл
звучаха моите български слова -
ту ласкави, ту гневни като кремък.

Горяха в тях Клисура и Батак,
свистяха безпощадни ятагани.
И в бездните на варварския мрак
България умираше от рани...

А по-нататък?... Руски знамена,
изгрели от спасителния север.
И хляб и сол. И светли имена:
Свицов и Шипка, Гривица и Плевен.

Отново в моите песенни слова
България възкръсваше спасена.
И сякаш озвездената Москва
бе станала една озромна сцена.

И аз почувствах в северния здрач:
Русия ми разбира стиховете!
Защото мой прекрасен преводач
бе любовта, дошла от вековете.

Боян АНГЕЛОВ

Свещен адрес

Снят преди атака
не е ли сън жесток?
Смъртта, сестра на мрака,
подготвя своя скок
от немите редути
към гибелния вал,

ПОЕЗИЯ

145 години от
Освобождението

Стихотворения от съвременни български поети

Посрещането на генерал Гурко в София, художник Димитър Гюдженев

притиснал в хладни скути
войник и генерал.
Сега в пръстта ръждяят
прекършени дула,
но гледа Мавзолеят
към руските села,
към Брянк и към Одеса,
към Дон, Амур и Об..
Безсмъртници, адреса
на обцията ви гроб
в редутите на Плевен
сред кости е вграден.
Свещен адрес и гневен,
крило над моя ден!

Орфей ПЕТКОВ

Прости ни, Русия

Заявявам ви открито:
Да мълча за туй не мога!
Но съмнявам се, че всичко бих събрал
във моя стих...
За Русия щом говоря, аз изпадам
във тревога -
тя е - както за дедите, тъй за мен -
света светих...

За еничарството само
(друго няма да добавя!)
помислете за минута... На какво за
нас бе знак?
На безправие, сатрапство!...
Кой от вас ме поучава?
Този, който си не спомня
Панагюрище, Батак,
и за Къкриня - не знае, за Бенковски и
за Волов,

за плеядата момчета, сред които
като Бог
възвисява се над всички -
с кръст един, стърчащ на Вола -
онзи гений, към вразите
безпощаден и жесток?

Във България народът към Русия
не е гневен
и руснаците на братство
и приятелство са лик...
Кой забравил би Никопол?
Кой - редутите при Плевен?
Боят кой не знай при Шипка,
при Загора, в Тръстеник?

Вие чуйте - щом в душите и в небето
слънце грее,
а славянските ни песни се разнасят
надалеч -
срещу Рус и Бог не може зла ненавист
да посее
във сърцата на народа, любещ
общата ни реч...

Още чуйте - във ума ни, там до Ботев
и до Левски -
като даденост отколе, като някакъв
инстинкт -
е народът на Русия, на Толстой,
Есенин, Невски,
с който сплели сме култури
във единен лабиринт...

Или може би не бяхме черни роби
и робини?
Като кучета сме мрели - и го казвам
без конфуз -
по зандани, под бесилки - без гробове...
Но... прости ни,
ти прости, непобедима, необхватна,
вечна Рус!

Петър ДОНЕВСКИ

Вестителят
на свободатаЗа освобождението на Враца
от турско робство - 09.11.1877 год.

Един тръбач, Иван Петлак на име,
от „Калето“ всеки ден тръби...
И всяка пролет, лято, есен, зима
тържествената свобода звучи.

Да бъде ден, да бъде радост,
и весели да са врачанските лица,
и нека грее обич, детска младост,
с бъдеще да са врачанските деца.

Господи... Благослови България
със святата ни свобода...
Целуваме ръка
на Рус... Велика... Нашата месия...
Да бъдат дни, славянски, вечни,
с братската наша Русия.

Анита КОЛАРОВА

Богатата

На баронеса Юлия Вревская,
дала живота си за Освобождението
на България от турско иго

Не беше видение в бяло,
Тургенев не бе те измислил
с лице, от любов засяло,
с душа на Мадона пречиста.
За войниците ти бе зората,
пробляснала в твойте зеници.
И носеха те в сърцата си.
Зовяха те свойски: „Сестрице!“
Със мъжка несръчност спасените
пред тебе от цястие плачеха,
а ти - до смърт уморена,
все под ирапнелите крачеше.
Забравила, че си баронеса,
възпитана с маниери французки,
на смъртта се усмихваше весело
и я молеше, съвсем по руски,
да не бърза за теб,
да отложи,
защото си нужна, ще има атака,
защото не ти е възможно
да умираш,
когато те чакат...
И отдаде ти мълчаливо
своя дял в Свободата народна
и скромно, и човеки красиво,
и по руски - докрай благородно.
Затова днес под синия свод
на България, с обич съгрята,
ти остава дължник цял народ.
И живееш ти - с вечност богата!

Редактор
Боян БОЙЧЕВ

Ибсен в гротесков ключ

Варненският театър гостува в София с новата си постановка „Юн Габриел Боркман“

Варненският драматичен театър „Стоян Бъчваров“ гостува в Сатиричния театър в София на 4 март от 19,30 ч. с постановката на „Юн Габриел Боркман“ от Ибсен, научи ДУМА от Виолета Тончева, връзки с обществеността на ТМПЦ Варна. С премиерните спектакли през януари норвежкият драматург се завърна на варненската сцена, от която е отсъствал в продължение на 80 години. Дългоочакваната среща с един от тримата театрални колоса (заедно с Шекспир и Чехов) допълнително интригува със заявената режисьорска концепция за прочит в гротесков ключ на пиеса с ярки трагедийни герои.

Режисьорът Пламен Марков, сценографката Мира Каланова и композиторът Калин Николов поднасят един органичен, брилянтно изведен, многопластов, динамичен и визуално атрактивен спектакъл, който приковава вниманието през цялото време. „Юн Габриел Боркман“, изграден в адекватна на съвременното време, впечатлява на първо място с преплитането на театралното и филмовото внушение. Сценографията обособява първи, втори и дори трети план с фокус върху различните сюжетни линии, които се развиват едновременно на сцената, както едновременно тече животът за всички нас. Мозаечният характер с изненадващото „нахлува-

не” на една сюжетна нишка в друга, постоянното присъствие в един или друг план на всички герои и бързата смяна на „кадрите“ създават усещането за филм, изненадват, държат сетивата будни, обогатяват възприятието и внасят нови смисли.

И ако, според известния театрален анализатор и познавач на Ибсен Ян Кот, „Юн Габриел Боркман е най-голямата мъжка роля в театъра на Ибсен“, то точно така мащабно и същевременно детайлно я изпълнява Николай Урумов. Поливалентният актьор извежда от богатия си комедийен опит онази есенция, която му позволява да постигне фин гротесков нюанс в образа на фалирания, но неотказал се от илюзиите си banker Боркман. Публиката обича да се смее с Николай Урумов, прави го и тук, но по различен начин - с респект към Ибсен и към големия актьор,

СНИМКИ ДТ „СТОЯН БЪЧВАРОВ“

който накрая, когато краските трагично се сгъстват, буквално разтърсва с драматизма на превъплъщението си.

Блестящ Михаил Мутафов като Фолдал - счетоводителя, който мечтае да бъде драматург и цял живот пише една пиеса. Биляна Стоева и Милена Кънева с върхови роли като сестрите Гунхил и Ела - различни и обвързани, студен и горещ полюс в живота на Боркман. Преизвикателна и много ярна е Христина Джурова („Аскеер“ за поддържаща роля в „Амадеус“) като госпожа Уилтън, убедителни дебюти поднасят Теодор Каракачанов като сина Ерхарт и Мелин Ердинч като Фрида. Тримата млади, освен всичко останало, изпълняват на живо музиката на Калин Николов, а тя, както винаги, се вписва като интегрална част в цялото. Екипът на „Юн Габриел Боркман“ знае какво търси и го намира, посочват от ДТ „Стоян Бъчваров“.

ГАСТРОЛ

СНИМКА ДРАГОМИР ДИМЧЕВ

Един от шедеврите в българската драматургия - „В полите на Ви-

тоша“ от Пейо Яворов, вече е в репертоара на Драматичния театър в

Ловешкият театър играе „В полите на Витоша“ на сцената на „Сфумато“

Ловеч. Спектакълът е под режисурата на Крис Шарков, който категорично заявява присъствието си на българската театрална сцена.

След двете премиери през декември - в Ловеч и в София, театърът отново ще гостува в столицата на 11 март, този път като част от програмата на събитието „Софийски театрален салон“, което цели да представи номинираните от цялата страна постановки за престижните ежегодни награди на Съюза на артистите в България - „Икар“. Причината спектакълът „В полите на Витоша“ да е част от събитието е номинацията на актрисата Боряна Бабанова в категория „Дебют“ за ролята на Мила в Яворовата пиеса, научи ДУМА от

Мargarита Капитанска, пиар и комуникации на ДТ Ловеч. Софийската публика ще може да гледа постановката на 11 март от 19 ч. на сцената на Театрална работилница „Сфумато“.

През последните няколко години трупата на Ловешкият театър вдъхновява режисьорите със своя млад състав. Затова и Крис Шарков избира в главните роли на Мила и Христофоров да се превъплътят актьорите Боряна Бабанова и Неделин Найденов. Заедно с тях на сцената ще излязат Петко Венелинов, Елица Костова, Георги Грозев, Дейвид Гумбарков, Явор Костов-Яша и Аделина Петрова.

Сценографията и костюмите за Яворовата пиеса са дело на Кирил Намумов, който тази година

беше удостоен с награда за костюмография за спектакъла „Службогонци“ от 25-ото юбилейно издание на Международния фестивал „Дни на комедията“ в град Куманово, Северна Македония. По музиката работи Емилиан Гацов-Елби, известен с творчеството си за спектакли на Народния театър „Иван Вазов“, Театър „София“, Театър 199 и други. Плакатът е на графичния дизайнер и фотограф Драгомир Димчев.

„В полите на Витоша“ на Пейо Яворов неслучайно е посочвана като един от шедеврите на българската драматургия. Думите на автора докосват със своята нежност и любовна лирика, но в същото време се забиват като остриета от невъзможност. Тя е и една от

първите български пиеси с европейска проблематика и форма, следваща две основни линии - политическа и любовна.

„В полите на Витоша“ далеч не е родена от фантазията. В нея Яворов вплита личната си любовна история с Мина Тодорова, чийто край е определен от смъртта.

Освен характерната за автора красива неосъществимост на любовното чувство, пиесата се занимава и с вечния проблем за невъзможността на адаптация на българския интелектуалец в социалния и политическия живот.

Страницата подготви
Вилиана
СЕМЕРДЖИЕВА

Денят на възкресението българско

Въпреки русофобската истерия 3 март остава неподвластен на времето и политическите режими

ПРАЗНИКЪТ НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО ВЪ СОФИЯ

По случай празника Освобождението на България завчера в храма-паметник „Св. Ал. Невски“ се отслужиха панихида и благодарствен молебен от намѣстникъ - председателя на св. Синодъ видинския митрополитъ Неофитъ. Следъ това се образува шествие, начело съ г. г. министръ и др. официални лица, до паметника на царъ Освободителя, където бѣха положени вѣнци. На снимката личатъ отъ лѣво на дѣсно: и-кътъ на соф. гарнизонъ г. ген. Миховъ, адмиралъ Шустеръ, и-кътъ на войската г. ген. Лукашъ, г. м-ръ ген. Даскаловъ, м-ръ председателя г. Фил

В. "Зора", 3 март 1942 г. Честване на празника на Освобождението пред храм-паметника "Ал. Невски", присъстват официални лица начело с министър-председателя Богдан Филев

Валентин ГЕОРГИЕВ

Днес е Националният празник на България, денят на Освобождението ни от турско иго, на възкръсването ни като народ със своя държава на европейската сцена. Денят, в който "един народ, пет века в мрак изстрадал, набожно е застанал като в храм", както е казал поетът. Денят, извоюван с кръвта на руските воители и с чутовния подвиг и саможертва на българските опълченци. Денят, дошъл въпреки едни от най-сложните перипетии на историята.

В конфликтите на Балканите винаги са били замесени т.нар. Велики сили. Има дори някакво сходство между историческите ситуации - както в предвоенната 1938 г., когато Великите сили сключват Мюнхенското споразумение с Хитлер и чак до 1944 г. не отварят втори фронт в помощ на СССР, така не успяват и през 1877 г. опитите на Русия да обедини Европа срещу зверствата на Турция над християнското население в пределите ѝ. И както СССР тръгва сам срещу нацистка Германия, така и Александър II настъпва сам срещу отоманите.

Без Русия нашата свобода нямаше да се случи. Да, европейската криза тогава е предизвикана и от други държави - Сърбия, Черна гора, Румъния, но именно зверствата в България над поробеното християн-

ско население са подтикнали цялото руско общество да подкрепи войната, обявена от императора. Първите информации за кланетата след Априлското въстание излизат не в Европа, а в руския печат в Санкт Петер-

бург още на 6 и 7 май 1876 г., населението в цяла Русия събира помощи не за сърби и румънци, а за страдащите българи! И дори славното ни опълчение е създадено от Столетов.

И още нещо "забравят" на-

Картината "Защитата на Орлово гнездо" е дело на руския художник Алексей Николаевич Попов (1858-1917)

Карта на Санстефанска България

шите политизирани днешни пишман-интелигенти: че всички действия спрямо България - и на СССР, и на Русия след края на войните, са плод на споразумения с другите европейски големи държави. Прословутата руска "окупация" на България е постановена от Великите сили и тя трябва да осигури не друго, а изграждането на самостоятелна българска държава. Санстефанският документ е предварителен договор между Русия и Турция, който обявява Освобождението на България и ни връща на картата на Европа. А ако при ратифицирането му в Берлин през 1878 г. той е променен, териториите на страната ни са орязани и тя е разкъсана на части, това се дължи най-вече на непреклонната намеса на Великобритания и Австро-Унгария, които не искат да допуснат прекалено голямо влияние на Руската империя на Балканите. Всичко това е "заковано" в десетки и стотици архивни документи, но нашите русофоби, клекнали в жалка поза пред днешните "евро-атлантически ценности", се напъват с инсинуации да променят историята и душевността на народа ни. Всеу се моят.

Вижда се, че около Трети март и тази година истерията на тема "Русия" покрай войната в Украйна придобиват небивали размери, а празникът е обругаван и анатемосван. Един стигна дотам, че разби с чук благодарствения надпис на Паметника на Съветската армия, а присъдружните лакействащи медии го превърнаха едва ли не в национален герой - бил десен и антикомунист, вдъхновил се за "подвиг" от речта на Путин и от това, че посланик Митрофанова поднасяла цветя на тоя паметник. Жалко и смехотворно.

Да бяха прелистили тези пишман-родолюбци страниците на вестниците в целия XX век до 1944 г. (издадени са дори в книга), та да видят, че Денят на Освобождението е неподвластен на времето и политическите режими. Да видят как цар Борис III, Богдан Филев и цялата българска власт, сателитна на Хитлер, всяка година на 3 март предвождат народа и останалите живи опъл-

"Самарското знаме" - картина-символ от Ярослав Вешин

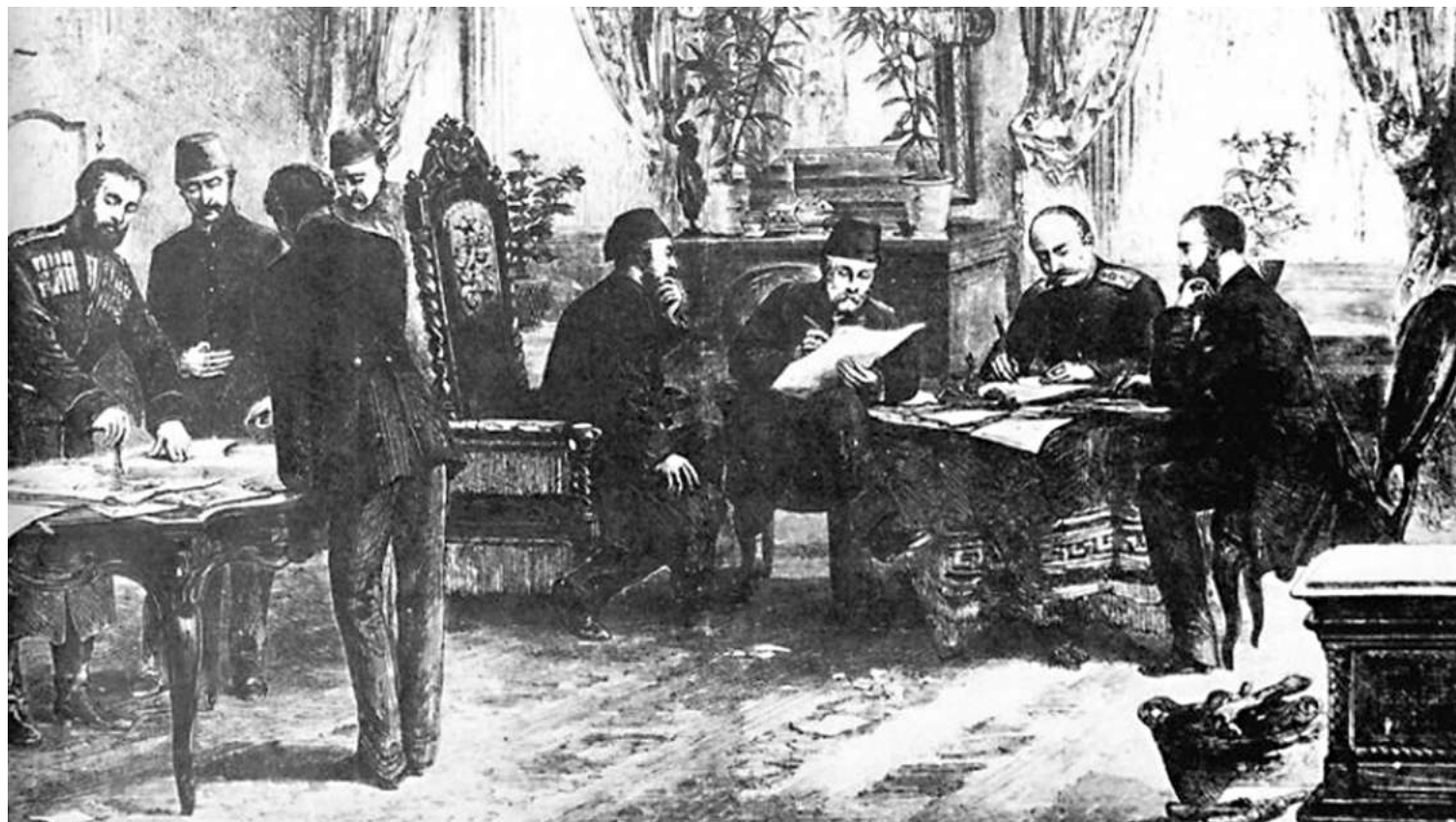
ченци в шествие до паметника на Царя Освободител и коленичат там в знак на благодарност към руските освободители.

"Победоносната освободителна война, водена от руските войски, начело с незабравимия благороден рицар Цар-Освободителя, бляскаво увенча тоя поглед на българина към свобода и народно добруване. Тая война бе от страна на братския руски народ едно дело на великодушие без друг пример в историята на народите"... Чии са тези думи? На лъв човек, на комунист, на путинист? Не, казал ги е цар Борис III при откриването на паметника на Шипка през август 1934 г. И как така цялото българско общество от 1888 до 1944 г. и след това тачи деня на подписването на Санстефанския договор като Ден на Освобождението ни от турско робство, а в годините на "демокрацията" някакви умници се сетиха да заменят благодарността с раболепие и ни замерят от сутрин до вечер, и не от вчера, с едни и същи, забележете, добре заучени клишета - руските имперски амбиции, агресията на Русия, окупаторите...

Опитват се да помрачат и осквернят празника на България, върха на усилията на българите за свобода, връщането на цял народ в европейската цивилизация. Десетките паметници на руските воители, дали живота си за нас и бъдещето ни, не са вдигнати по заповед на Коминтерна. Те са израз на благодарността на народа ни, който признава значимостта на Русия за нашето Освобождение. Дали някой може да ни натрапи нов прочит на историята, подчинен на чужди политически цели, нямащи нищо общо с българския интерес? Това зависи само от нас.

Трети март и нашата свобода

Редица българи дават своя неоценим принос за Освобождението

Боян АНГЕЛОВ

Освободителната руско-турската война от 1877-1878 г. има своето предисловие. Тя е следствието от зверствата на османската власт при потушаването на Априлското въстание. Към тази война се стига след дълги и безплодни дипломатически преговори. Съществен принос за победния край на войната има и тайната дипломатическа мисия на възрожденците Марко Балабанов и Драган Цанков, изпратени от екзарх Антим I да търсят подкрепа от европейските правителства и народи за спасение на българския народ. В периода от края на август до края на 1876 г. двамата храбри мъже посещават Виена, Прага, Париж, Лондон, Рим и Берлин. Успяват да се срещнат с министри, депутати, журналисти и с хиляди обикновени хора. Навсякъде са посрещани със състрадание и съпричастност, но най-радушно е посрещането им в Русия.

На 8 (20) декември делегатите пристигат в руската столица Санкт Петербург. На следващия ден вече са в Министерството на външните работи, където се срещат с княз Александър Горчаков, канцлер и външен министър на Руската империя. След като внимателно изслушва интересните разкази на българите за постигнатото благоприятно положение от страна на западноевропейските правителства,

възрастният политик изразява критичното си отношение към консервативното правителство на Дизраели, доказало неведнъж туркофилските си пристрастия; със сдържано задоволство слуша за уверенията на Бисмарк, че ще помага на българската кауза, и добавя "както всякога, така и сега, това ще се види на дело, защото от слова и обещания ние сме наситени..."

Руският канцлер бърза да уведоми делегатите за непреклонната воля на императора да доведе докрай освободителното дело, защото по Божия промисъл и по предание се явява покровител не само на славянските народи, а на всички християни. Споделя безпокойството си за липсата на подходящ българин, който да застане начело на бъдещата автономна държава. М. Балабанов предлага този човек да е Гаврил Кръстевич, но Горчаков изразява съмнения в почтенността въобще на българите, заемащи високи постове в Османската империя. Според канцлера бъдещият държавен управител е нужно да бъде богат, за да не разчита на държавни служби, а да се чувства наистина независим. Може би такъв почтен християнин ще се търси в съседните на България държави или сред благородните фамилии в Западна Европа.

Кулминацията на мисията

е на 11 (23) декември в 13 часа. Делегатите влизат в Зимния дворец за среща с император Александър II. Царят ги посреща прав, ръкува се с тях, без да им позволи да целунат ръката му, и с почтително внимание изслушва разказите на смелите българи. След това, с просълзени очи и с решителна твърдост на гласа, отсича:

- Аз обичам мира и желая да се свърши всичко миролюбиво. Не зная какво мислят да правят другите, в случай че Турция не приеме доброволно това, що ѝ се предлага, но аз няма да се задоволя тоз път с голи думи и голи обещания. Ако работата не се свърши миролюбиво, както аз желая това от все сърце, и ако другите се задоволят само с думи, ние ще призовем на наша помощ Бога, ще тръгнем напред и ще изпълним длъжността си. Съобщете това, което ви казвам, на ония, които ви са изпратили.

Думите на Александър II сякаш дават криле на Марко Балабанов и на другаря му. Те присъстват на официална вечеря, организирана от княз Горчаков. На нея канцлерът е поканил сина си Константин заедно със съпругата му, внучка на княз Стефан Богориди. Увлечен в разговора за бъдещата автономия, канцлерът не забравя да спомене името на руския посланик в Цариград граф Игнатиев, който е двигател на процеса за разрешаването на българския въпрос.

Българските делегати са посрещнати сърдечно и от великия княз Константин Николаевич, брат на императора и бъдещ главнокомандващ Кавказкия фронт през Освободителната война. Особено впечатляващо е гостуването им в дома на княз Николай Черкасски, определен за началник на Гражданското управление, след като руските войските завладеят българските земи. Той окрилително им казва: "Ако е рекъл Господ, ние ще се срещнем в България и ще поработим заедно за нейното благоустройство."

На 14 декември делегатите са приети от престолонаследника Александър Александрович, бъдещия император Александър III. По време на разговора той пита гостите

си може ли да разчита Русия на български доброволци за участието им в бойните действия и не скрива радостта си от утвърдителния отговор на делегатите.

Срещите стават все повече

и все по-чести. Гостуват на големия българофил и председател на Московския славянски комитет Иван С. Аксаков и той ги запознава със съпругата си Александра Фьодоровна, дъщеря на поета Фьодор Тютчев. Тя пък ги завежда в дома на Екатерина Тютчева, сестра на безсмъртния руски поет.

На 14 (27) юни авангардните войскове части на ген. Драгомиров извършват десант на две места: при Зимнич и Свищов. По двата понтонни моста преминават 280 000 руски войници и 7500 български опълченци...

Марко Балабанов получава високата административна длъжност вицегубернатор на Свищов, чийто губернатор е копривщенецът Найдено Геров, бивш руски консул в Пловдив. Отговорността е огромна, защото през Свищов минава главният път на Дунавската армия - войници, боеприпаси и хранителни провизии за армията и за гладуващото цивилно население. В щаба помощник на М. Балабанов става Иван Вазов като губернерски регистратор, а четиринадесетгодишният Алеко Константинов е волнонаемен писар.

В освобождения Търново се разполага ръководената от княз Черкасски Походна канцелария на гражданското управление, към която е зачислен като специален съветник и проф. Марин Дринов. Задачата на българския учен е да събира сведения, необходими за възстановяването на гражданския бит и установяване на

временно гражданско устройство. В началото Походната канцелария е обнадеедена от бързия развой на военните действия. Марин Дринов с радост разбира, че руски войски и българските опълченци са освободили градове и села в Южна България.

Скоро тези надежди рухват

защото срещу малобройния преден отряд на ген. Гурко се насочва тридесет и петхилядната армия на Сюлейман паша. Вместо да отстъпят пред многочислената и отлично въоръжена османска войска, опълченските дружини и руските части се впускат във фронтална атака. С цената на живота си спират придвижването на врага, за да спечелят време, през което хиляди български бежанци преминават Балкана и намират защита от руската армия.

Командирът на Трета опълченската дружина подполковник Калитин загива заедно с още стотици българи и руски офицери и войници, но Самарско знаме е спасено. Главната роля за изработването на тази светиня има граф Пьотър Алабин, герой от Кримската война и член на Славянския комитет в Москва. По негова идея в гр. Самара е събрана сумата от 27 000 рубли за помощ на българската освободителна кауза, а монахините от Самарския манастир изработват знаме с изобразени върху него образите на Св. Богородица и светите братя Кирил и Методий. Подарено е на нашето опълчение в Пловдив на 6 (18) май 1877 г. Делегацията се състои от кмета на гр. Самара Ефим Кожевников и от граф П. Алабин, който изрича пред строените дружини вдъхновените думи: "Отминаха няколко века от времето, когато се е развявало българско знаме над свободни български войски. Тези знамена са потънали в реките от кръв на бойните полета. И ето, отново над българските дружини се развява родно знаме. Отдалече, през цялата руска земя, то е донесено до вас като живо свидетелство на това, че се дава на вас не от някакво ъгълче на Русия, а от цялата руска страна. Нека то бъде залог за любовта на Русия към вас. Нека пред това знаме, както пред лицето на възкресения Бог, да изчезнат вашите вековни врагове. Нека то бъде знамето, което ще вдъвори във вашата многострадальна страна завинаги мир, тишина и просвещение..."

Освободителната руско-турската война приключва победоносно, но тази победа се постига с цената на 202 000 загинали руски военослужещи и с кръвта на повече от 50 000 невинни български жертви. Капитулацията на Османската империя е оповестена с подписания на 19 февруари (3 март) 1878 г. Санстефански договор, който възкресява отново България и очертава нейните етнически граници.

Иван Димов с юбилейна изложба в галерия „Арте“

Художникът изгражда субективно обогртен образен микрокосмос, в който личността намира своите устои, своето упование и смисъл на съществуване

Юбилейна изложба - живопис и графика, на Иван Димов бе открита в столичната галерия "Арте" (ул. "Бузлуджа" 31) и може да се разгледа до 18 март.

Настоящата изложба е посветена на 80-годишнината на един от най-ярките и значими съвременни български художници - Иван Димов.

Иван Димов черпи образни елементи и внушения от един богат и наситен със съкровени значения и смисъл микрокосмос, едновременно отминал и актуален със силата на емоционалната памет. Това е сферата на чистите пориви и на неподправения интерес, когато детето се вглежда с открити очи във всичко, което го за-

обикаля. Той пресъздава цикличността на природните ритми, на единството на човека и природата, на духовната спойка между тях, на състоянието на дълбока емпатична връзка между "Аза" и Всемира, посочва проф. д. изк. Чавдар Попов в представянето на художника.

Художникът изгражда субективно обогртен образен микрокосмос, в който личността намира своите устои, своето упование и смисъл на съществуване. Същевременно авторът обиграва и дава израз на носталгични интонации, съдържащи богат пласт от асоциации и от амбивалентни емоционални състояния. Натурата и въображението, актуалното

и споменното, реалността и романтиката са разпределени на равни права в общата аура на картината.

Донякъде условно бихме могли да определим картините, графиките и рисунките на Иван Димов с термина "поетичен реализъм" при цялата условност на подобни формулировки. Липсата на конкретна сюжетика, приглушените и разнообразни преходи и лирични интонации, тоналните акценти, асоциативният подтекст въвеждат в лоното на съзерцателното настроение и възприятие.

В последните си творби Иван Димов уточнява и избистря нови похвати и пластически принципи. Традиционните опозиции "фигури и пространство" или "предмети и среда" губят смисъл и сякаш се превръщат в една цялостна, "жива", "дишаща" и експресивна живописна субстанция, с пулсиращи пространствени планове, близка до същината на абстрактния експресионизъм, пише проф. д. изк. Чавдар Попов.

На откриването на изложбата бе представена и книгата, посветена на художника, от поредицата "Съвременно българско изкуство. Имена" на Националния дарителски фонд "13 век България", от проф. д. изк. Чавдар Попов. Проектът се реализира с финансовата подкрепа на НФ "Култура".

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

ВЕСЕЛИН ПАНТЕЛЕЕВ-ЕШКЕНАЗИ, цигулар
ГЕОРГИ НОВАКОВ, актьор
ДИМИТЪР ШУМНАЛИЕВ, писател, публицист
ТОДОР СТОЙКОВ, бивш баскетболист

НАКРАТКО

Отново Бекет на сцената на Ялта арт руум

За смисъла на съществуването на човека говорят актьорите Боян Петров, Йордан Върбанов, Марио Василев, Даниел Кукушев и Борче Манев в новата премиера на сцената на Ялта арт руум - "Мозъчен боклук" по текстове на Стоян Руменин Самюел Бекет. Театралният експеримент е под режисурата на Стоян Руменин. Музиката е на Явор Намлиев, костюмите - на Лилияна Петрова, сценографията - на Павел Илиев, а пластиката - на Йордан Върбанов. Представлението е на 5 март от 19,30 ч. Екипът е съставен отново от млади артисти. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на НФ "Култура" по програма "Дебюти".

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

Мария Налбантова показва „Пейзажи на метър“ от Ню Йорк

Институт за съвременно изкуство - София представя до 7 април изложбата на Мария Налбантова "Пейзажи на метър", куратор е Лъчезар Бояджиев. Изложбата е вдъхновена от творческия престой на Мария Налбантова в Residency Unlimited в Ню Йорк като носителка на наградата за млад художник "База" (2020). В продължение на два месеца през 2022 г. авторката изживява Ню Йорк в детайли - и като свят на изкуството, и като място за живот. "Пейзажи на метър" е пространствено-времева композиция от фрагменти на паметта, които могат да бъдат възприети и като средство за комуникация, и като следа, и като улрика. И най-вече като мерна единица...

„Котаракът в чизми“ пристига във Велико Търново от Търговище

СНИМКА ДКТ ТЪРГОВИЩЕ

"Котаракът в чизми" - най-новият спектакъл на Държавния куклен театър в Търговище, е в съботния афиш на Куклен театър "Весел" на 4 март от 11 ч. в салона на читалище "Искра" във Велико Търново. Постановката на Валентин Владимиров и изцялата работа на сценографката Юлия Лачева са гаранция за добрия театрален продукт, достойно защитен от актьорите Деница Славева, Димитър Караиванов, Христо Доков и Микаела Кюркчиева. Оригиналната музика е на Станимир Иванов.

Бърнстейн и Брамс в предстоящия концерт на Нов симфоничен оркестър

Нов симфоничен оркестър представя на 13 март от 19,30 ч. в зала "България" под диригентството на Петко Димитров и солист Георги Вълчев Серенада по "Симпозиум" на Платон за соло цигулка, струнни и ударни от Ленард Бърнстейн и Трета симфония, фа мажор, оп 90 от Йоханес Брамс.

"Пир" ("Symposium") на Платон (време на написване - 385-370 г.) е текст, описващ събиране (симпозиум), в което под формата на драматичен

диалог участниците възхваляват и разискват понятието "любов". Групата от седем участници е била наистина впечатляваща - Аристофан (комедиограф), Агатон (домакинът - поет), Федър (атински аристократ), Павзаний (експерт по право), Ериксимах (лекар), Сократ (учител на Платон и философ, който прави финалното обобщение) и Алкивиад (оратор и военачалник). Бърнстейн пояснява: "[Моята] музика, също както

диалог, е поредица от свързани твърдения, възхваляващи любовта, и като цяло следва модела на Платон на редуване на говорителите на пира."

През 1883 г. вниманието на Брамс се връща към симфонията и той прекарва лятото във Висбаден, композирайки нова (Трета) във фа мажор. През октомври той изсвирва първата и последната част (на пиано) пред Дворжак, който споделя с Николаус Симрок: "Казвам, без да преувеличавам, че това

СНИМКА НОВ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР

Георги Вълчев

произведение надминава първите му две симфонии; ако не, може би, по величие и мощна концепция - то със сигурност по красота."

СНИМКА ТЕОДОРА ТОДОРОВА

Студенти играят „На дъното“ от Максим Горки в НАТФИЗ

"На дъното" по текстове на Максим Горки играе класът на проф. Атанас Атанасов на 4 март от 19 ч. в Театър НАТФИЗ. Режисьор е Антон Угринов, сценография Борис Далчев, костюмография Мария Колева, композитор Калин Николов, словесно действие доц. д-р Лора Мутишева, плакат Лина Петрова.

Пиесата "На дъното" от М. Горки се превърна в повод за вълнуващо театрално пътуване, което да пресътвори текстове, написани преди 120 години, в съвременни викове, шепоти, бълнувания, прелъстявания, споделяния, думи, изречени и премълчани от млади актьори, родени в началото на XXI век, пише режисьорът Антон Угринов.

06.00 "Слънчеви пера" - детски тв филм
06.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.00 По света и у нас
09.10 Духът на България - празничен блок за 3 март
11.00 Военен ритуал за издигане на Националния трибагренник - пряко предаване от паметника на Незнайния воин
11.30 Духът на България - празничен блок за 3 март
12.00 По света и у нас
12.40 Парламентарни избори 2023: Встъпителни клипове
13.00 "Честита Свобода!" - празничен спектакъл за 3 март
14.15 "Денят на владетелите" - игрален филм
16.30 "Комитски времена" - тв филм
17.30 Тържествен концерт по случай националния празник 3 март
18.30 Тържествена заря-проверка по случай Националния празник на Република България - пряко предаване от площад "Народно събрание"
19.15 "Баба Тонка. Отвъд легендата" - документален филм
20.00 По света и у нас
20.30 Гласовете на България
20.45 "Вазовите песни" - музикален филм
21.45 "Козият рог" - игрален филм
23.25 "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" - игрален филм
01.10 Духът на България - празничен блок за 3 март /п/
03.15 История.bg /п/
04.15 Олтарите на България
04.30 По света и у нас /п от 20.00 ч./
05.00 Моят плейлист /п/

00.20 "Нашият следобед с БСТВ" с Елена Пенчукова (п)
01.30 "За историята свободно"
02.25 "Дискусионен клуб" с Велизар Енчев (п)
03.20 "Контра" със Страхил Ангелов (п)
04.15 "Думата е ваша" - открита линия (п)
05.15 "Хубава си, татковино"
05.40 "Нашият следобед с БСТВ" с Елена Пенчукова (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 "Актуално от деня" (п)
08.05 "Студио Икономика" с Нора Стоичкова (п)
09.00 "Шевица" с Ивайло Шопски
10.00 ТВ пазар
10.15 "Думата е ваша" - открита линия (п)
11.15 ТВ пазар
11.30 Музикален антракт
12.00 "Хубава си, татковино"
12.30 ТВ пазар
12.45 "Лява политика" с Александър Симов (п)
13.45 Музика/Док. филм
14.00 "Нашият следобед с БСТВ" с Елена Пенчукова
15.00 ТВ пазар
15.30 Новини
16.00 Документален филм
16.25 ТВ пазар
16.30 "Думата е ваша" - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.00 Документален филм
18.30 Новини - централна емисия
19.15 "Актуално от деня"
20.00 "Дискусионен клуб" с Велизар Енчев
21.00 "За историята свободно"
22.00 Новини - централна емисия
22.30 "Актуално от деня" (п)
23.00 ТВ пазар
23.05 "Дискусионен клуб" с Велизар Енчев (п)

05.30 "Смъртоносна битка - легенди: Отмъщението" - анимация, екшън, приключенски
07.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Златимир Йочев
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.40 "20 години живот с песен" - концерт-спектакъл на Поли Паскова
14.30 "Стани богат" /п./ - куиз шоу
15.45 "Чужденецът" - комедия, романтичен
18.00 "Стани богат" - куиз шоу с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Нераказано в историята (премиера): "Новоселско въстание" - документална поредица
21.00 Премиера: "Мен не ме мислете" - сериал, еп. 54
22.00 "Шоуто на Николаос Цитиридис" - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 "Татенца" - сериал, еп. 55
00.30 "Като на кино" - предаване за кино
00.40 "Столичани в повече" - сериал, с.5 еп.5
01.40 "Скъпи наследници" - сериал, еп. 111
02.40 "Преди обед" /п./ - токшоу
04.35 "Търси се" /п./ - токшоу
05.30 "Мистър Пибоди и Шърман" - сериал, анимация, с. 2 еп. 20

07.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Любов по ноти" - концерт-спектакъл
13.50 "Писма от Антарктида" - игрален филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публицистично шоу
17.00 "Семейни войни" - телевизионна игра
18.00 "Голямото преследване" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Диви и щастливи" - игрален филм
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Рая на Данте" (премиера) - игрален филм
02.00 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 2
02.40 "Песента на живота" - сериен филм
04.10 "Мемоарите на една гейша" - игрален филм

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 3 март Св. мчци Евтропий, Клеоник и Василиск. Ден на Освобождението на България от османско иго (вечерта Малко поветерие с Богородичен акатист, 1 статия)

Светите мъченици Евтропий, Клеоник и Василиск били затворени в тъмница, където обърнали в Христа много езичници

Скоро след мъченическата смърт на св. Теодор Тирон в град Амасия (в малоазийската област Понт) умрял управителят, който го осъдил, а на негово място бил назначен друг управител, който със същата строгост започнал да преследва християните. След като приел длъжността, той веднъж заповядал да му прочетат отчета със съдебните дела в управлението на неговия предшественик. Между другото му прочели делото на св. Теодор Тирон. Управителят отишъл да прегледа остатъците от езическото капище, подпалено от мъченика, и след това запитал къде са другите християни, които били заловени заедно с Теодора. Казали му, че всички са в затвора. Той заповядал да доведат при него двамата братя Евтропий и Клеоник, които били особено близки с Теодор Тирон, и Василиск, племенника на светия мъченик.

Тези християни през време на зат-

ворничеството си в тъмницата обърнали към Христа много езичници, затворени заедно с тях поради различни престъпления. Светите мъченици им проповядвали словото Божие и им показвали пример на християнско служение и преданост към Исуса Христа; защото християнските мъченици били кротки и търпеливи, към всички проявявали любов и състрадание, твърдо се уповавали на Бога и понасяли безропотно затвора и всички лишения. Между другите повярвал и тъмничният стражар. Когато му съобщили заповедта на управителя, той влязъл в тъмницата и казал на тримата християни: "Ставайте! Дойде отдавна очакваното от вас време. Управителят ви вика. Не забравяйте и мене в доброто ваше изповедание!" Християните бързо се приготвили да вървят, а другите затворници започнали да плачат и скърбят, като знаели, че мъчения, а може би и смърт застрашават приятелите им. "Не плачете, братя! - казал им св. Евтропий. - Ще се видим пак. Молете се за нас и изпросете от Бога да се прекрати идолопоклонството и цял свят да се изпълни с Христовата благодат!"

Тримата били доведени при управителя, който започнал да ги увещава да принесат жертва на боговете

Отговорили му, че са готови да страдат и да умрат за името Христово. Тогава управителят заповядал да ги предадат на мъчения. Но те мъжествено понасяли страданията, като се издигали с душата си към Бога.

Като видял, че народът се вълнува, управителят заповядал да прекратят изтезанията на християните. Отвели ги в тъмницата. Управителят бил твърде загрижен и не знаел какви мерки да предприеме в случая. Пак започнал да ги увещава да се отречат от своя Господ, като им обещавал почести и богатства. Най-после се убедил, че това е безполезно, и осъдил Евтропий и Клеоник на кръстна смърт, а заповядал да оставят Василиск в затвора, без да обръща внимание на молбата му да не го разлъчват от другарите му. Приковали ги на кръстове и те с молитва предали душите си Богу. Това станало в края на III век. Василиск, след като прекарал няколко години в тъмница, бил посечен с меч близо до град Коман.

www.duma.bg

ХОРОСКОП

ОВЕН

Случайна среща в близките дни ще ви насочи към полезни детайли относно ваши бъдещ проект.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Неочаквано ще получите добри новини за финансови постъпления от почти забравени сделки.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Възможно е да ви предложат нова работа или сътрудничество, което ще ви бъде интересно.

22 май - 21 юни

РАК

Ще бъдете напрегнати днес, но добре свършената работа ще ви донесе удовлетворение.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Подходящ ден за кратко пътуване и отдих. Ще се заредите с енергия и нови впечатления.

23 юли - 23 август

ДЕВА

За предпочитане е днес да работите самостоятелно и да приключите отложена работа.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Бъдете внимателни в общуването с околните, за да няма недоразумения, спестете си конфликти.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Радват се на чудесно здраве и настроение. Не се отказвайте от многообещаващ флирт.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Мнозина от вас ще проведат ползотворен разговор с работодател или делови партньор.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Заемете се с неща, които са ви приятни и за които отдавна не сте намирали време.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Любимите ви хора са ви подготвили изненада. Наследете се, без да мислите за работата.

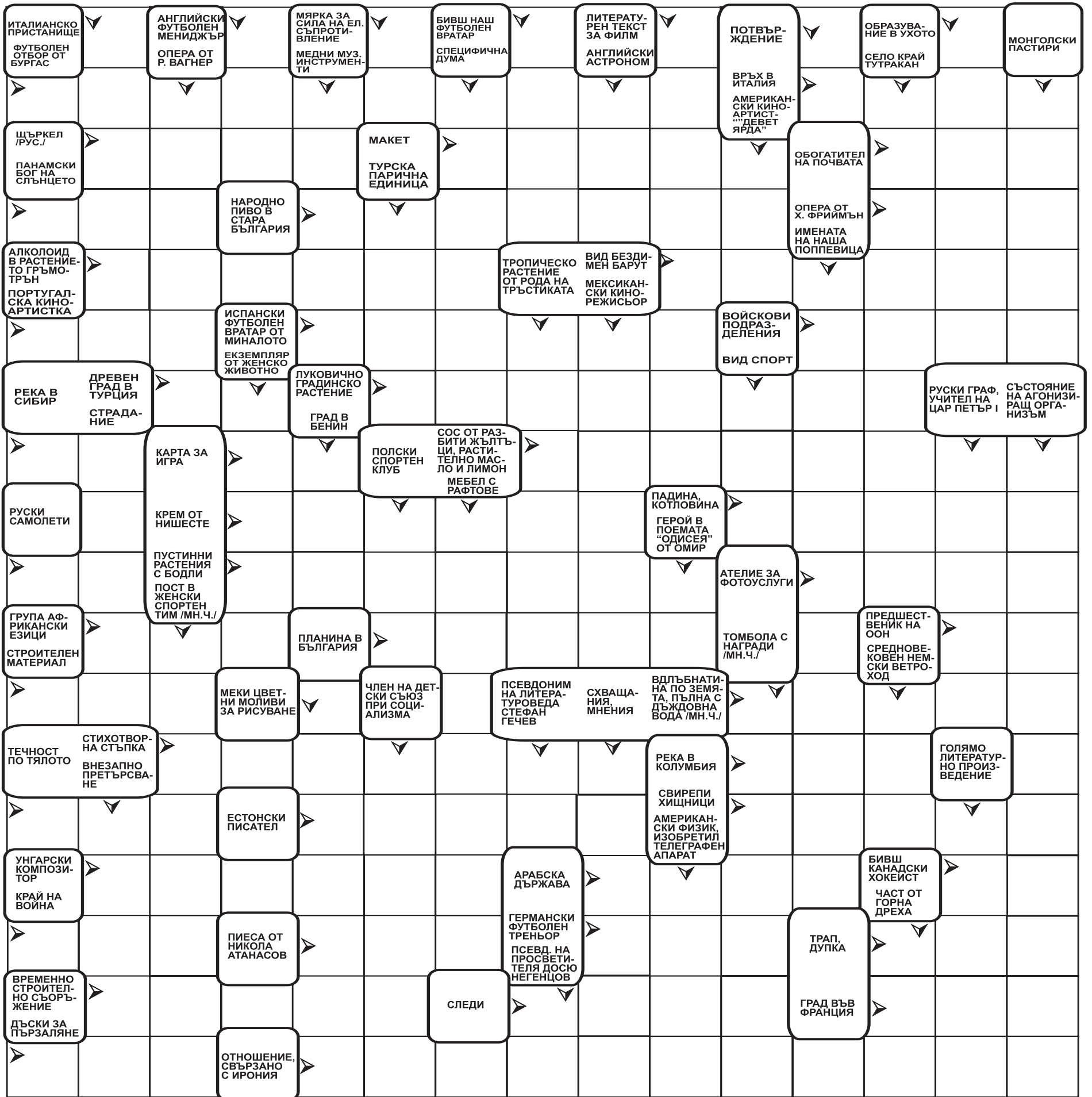
21 януари - 19 февруари

РИБИ

Похарчете пари за себе си. Не се въздържавайте от покупка, която ще ви донесе радост.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Аист, Ипе, Оро, Улц.

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 42

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - “Пегас” - 244; Георги Гълов - “Пардон”; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, “Български пощи” ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. “Дружба” 1,
ул. “Илия Бешков” 3А**ВОДОРАВНО:**

Таня Гогова. Обет. Ромул. Тарани. Боб. Танас. Канал. Чанита /“Целувката на Чанита”/. Алино. Мерак. Ринит. Вов. Новак. Видал /Гор/. Па. Мини. Амни. Илик. Конеч. Танат. Цип. “Кодак”. Витит. Икона. Арани. Колит. Лотар. Нар. Потоп. Нотис. До. Бате. Оноди /Хенриета/. Амер. Некар. Натал. Вик. Леген. Педал. Опера. Олона. Волан. Равел /Морис/. Ном. Темир. Тимок. Во. Поли. Итака. Иран. Карамел. “Натали”.

ОТВЕСНО:

“Заточеници”. Опали. Оток. Барон. Пилот. Колела. Кяр. Навик. Китен. Памир. Готика. “Окото”. Елени. Домат. Канон. Покер. Рим. Гунар /Иван/. Медал. Нагар. “Те”. Кола. Ивица. Оноре /Ирина/. Атал. Санин /Владимир/. Катод. Новик. КАТ. Лидит. Ратин. Леман /Анри/. Акита. Авари. “Аполо”. Коран. Линин. Сатен. Кит. Банов /Банчо/. Латин /Георг/. Мадан. Ра. Вена. Опити. Адела. Овал. Тиловак. Терор. Лимони.

Тодор Янчев мечтае за Европа

Старши треньорът на ЦСКА 1948 Тодор Янчев смята, че участие в евротурнирите е напълно постижима цел. Отборът му е трети в класирането с 5 т. аванс пред четвъртия Локо Пд. Позицията осигурява участие в евротурнирите, което е голямата цел и мечта на младия специалист.

“Изцяло сме фокусирани върху целта да запазим третото място и да се класираме за европейските клубни турнири. Това е напълно постижима цел, но точковата разлика не ни успокоява и трябва да бъдем нащрек”, каза Янчев преди гостуването на Локо

Сф днес в първия мач от 22-ри кръг на efbet Лига.

“Това, че Локомотив няма победа от началото на полусезона, не ги прави по-слаб отбор. Знаем силните им страни, но сме изцяло концентрирани върху нашия отбор. Привлякохме левия бек Перейра в последния ден на трансферния прозорец, много качествено попълнение, но ще му е нужно време кондиционно да влезе във форма. Работим с него по индивидуална програма. Нужни са и няколко дни да оформим документално картотеката. Кога ще играе зависи от моментната му форма”, обяви още Янчев.

СНИМКА БТА

Пилотът на Мерцедес и седемкратен световен шампион Люис Хамилтън (Вбр) оглежда пистата “Сахир”, където в неделя е първият старт за сезона във Формула 1 - за Гран при на Бахрейн

Левски работи да спаси лиценза

Блокират Пазарджик заради „сините“

Левски работи усилено по спасяването на лиценза. От “Герена” изпратиха първия пакет документи в БФС. Изпълнителният директор Ивайло Ивков и екипът му работели денонощно в последните дни, като скоро предстои да бъде изпратена и финансовата част.

На “Герена” смятат, че са изрядни и не трябва да имат проблеми с получаването на лиценз за следващия сезон. В края на март клубът очаква отговор и от УЕФА за европейските турнири.

“Изготвил съм ясна справка с колко е задължнявал клубът. С НАП се наложи да вода преговори няколко пъти. Успях-

ме да получим безусловен лиценз, а не като предишни години условен.

Преодоляхме и мониторинга на УЕФА, следствие на участието ни в Европа. Успяхме да постигнем договореност за новия срок. Централата се довери на нашата позиция и не последваха наказания. Сега предстои новият лицензионен период”, заяви наскоро Ивков. Занапред 30% от всички приходи на Левски ще отиват за държавата, която има да взима 11,5 млн. лв.

Полицията ще блокира Пазарджик заради мача Хебър - Левски. Срещата е в неделя от 14,15 ч. на ст. “Георги Бен-

ковски”. За привържениците на “сините” са отпуснати 1200 билета, тъй като това е максималният капацитет в сектора за гости. Около 4000 места са определени за феновете на домакините.

“Входовете на стадиона ще бъдат отворени в 12,30 ч., като зрителите ще преминават през щателна полицейска проверка за забранени и опасни предмети. Полицията съветва всички граждани да носят със себе си документи за самоличност”, съобщи говорителят на Областната дирекция на МВР Мирослав Стоянов.

За реда около и на самия стадион ще бъдат ангажирани близо 200 полицаи от дирекциите в София, Пазарджик, Пловдив и Смолян. Ще има и поне 50 жандармеристи с кучета.

Наш съдия на европейско по лека атлетика

Емил Здравков е първият български съдия, който е викнат за европейско първенство по лека атлетика. Той ще бъде сред арбитрите на шампионата в зала в Истанбул, който продължава до неделя.

На Здравков се очаква да бъдат поверени финалите на скок височина при мъжете и жените, а също и дисциплините скок височина, скок дължина и тласкане на голе от програмата на женския петобой и мъжкия седмобой.

СНИМКА БТА

Букайо Сака (40) открива резултата за разгрома на Арсенал над Евертън с 4:0 във Висшата лига. На “Емиратс” се разписаха още Габриел Мартинели (45+1 и 80) и Мартин Йодегоор. “Топчиите” събраха 60 т. и се откъснаха на върха с 5 т. пред шампиона Ман Сити

Осем борци са на полуфинали в София

България излъчи осмина 1/2-финалисти в първия ден на 60-ото издание на един от най-престижните международни турнири по борба “Дан Колов - Никола Петров”. В зала “Левски София” националът Георги Вангелов (61 кг) стигна до топ 4, след като надви с технически туш Стилиян Илиев с 11:1 т. за по-малко от 3 мин. За място на финала снощи той се бори с Интигам Вализада (Азерб).

Натурализираният чеченец Рамазан Рамазанов (70) спечели срещу Иван Стоянов с 12:1 и за място на финала се бори с Амирмохамед Язданичерати (Иран). Ахмед Батаев се наложи със 7:3 срещу Ибрахим Юсубов (Азерб) и срещна Андриан Гросул (Молд).

В класическия стил впечатли Светослав Николов (82) срещу Самвел Григорян (Арм). Българинът изостава в началото на схватката,

но във втората част изправи публиката на крака с няколко технични хватки и спечели със 7:2. На 1/2-финала негов съперник бе Екзос Мукубу (Нор).

В категорията до топ 4 достигна Росиан Дермански, който прегazi Майкъл Олтомър (САЩ) с 8:0, за да срещне Бурхан Абдубак (Тур). Константин Стас (72) се наложи със 7:1 над Артъм Кутко (Укр), за да срещне Каия Йо-

шида (Яп). Абу-Муслим Амаев (63) надви Мехмет Чекер (Тур) с 6:5 в оспорван двубой и на 1/2-финала срещна друг борец на комшиите - Абдурахман Алтан.

Сблъсъкът на старта между националките Мими Христова (65) и Джанан Манолова не се състоя заради контузия на последната. Така Мими излезе срещу Албина Каиргелдинова (Каз) в единствения 1/2-финал при дамките.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Беласица - Монтана
17.30 Локо Сф - ЦСКА 1948

ПО МАКС СПОРТ 3
21.45 Наполи - Лацио

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
15.00 Турнир в Дубай (мъже)

БАСКЕТБОЛ
21.30 Олимпия Милано - Олимпиакос

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
11.15 СК в Квитфйел (Супер-Г, жени)

БИАТЛОН
17.00 СК в Нове Место (спринт, жени)

Утре
ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
12.30 Берое - Септември
15.00 Черно море - Ботев Пд
17.30 ЦСКА - Локо Пд

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Ман Сити - Нюкасъл
17.00 Арсенал - Борнемут
19.30 Саутхемптън - Лестър

ПО РИНГ
16.00 Монца - Емполи
19.00 Аталанта - Удинезе
21.45 Фиорентина - Милан

ПО МАКС СПОРТ 4
22.00 Атлетико М - Севиля

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
17.00 Турнир в Дубай (мъже)

ПО МАКС СПОРТ 2
БАСКЕТБОЛ
19.00 Левски - Рилски спортист

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
11.45 СК в Квитфйел (спускане, жени)
19.45 СК в Аспен (спускане, мъже)

БИАТЛОН
16.45 СК в Нове Место (преследване, мъже)

В неделя
ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
12.00 Ботев Вр - Славия
14.15 Хебър - Левски
16.45 Лудогорец - Пирин

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
16.00 Нотингам Ф - Евертън
18.30 Ливърпул - Ман Юнайтед

ПО МАКС СПОРТ 3
19.00 Интер - Лече
21.45 Рома - Ювентус

ПО МАКС СПОРТ 4
17.15 Барселона - Валенсия
19.30 Райо Валекано - Атлетик Б
22.00 Бетис - Реал М

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
11.15 СК в Квитфйел (Супер-Г, жени)
18.45 СК в Аспен (Супер-Г, мъже)

БИАТЛОН
16.15 СК в Нове Место (единична смесена щафета)

